

**Ontwerpverslag Commissie Ruimtelijke ordening, Landelijk gebied en Wonen
op 11 mei 2016**

PS2016-358

Voorzitter : P. van 't Hoog
Secretaris : G.L. Buevink (g.buevink@gelderland.nl; tel. 026-359 9154)

1. Opening en mededelingen

aanwezig: Meerburg (VVD), Van der Woude (VVD), van Baak (CDA), Dijkstra (CDA), Rijssenbeek-Van Pijkeren (CDA), Hellegers (D66) Kanis (D66), van Milaan (D66), van Dijk (SP), Vollebregt (SP), Hedin (PvdA), Jeurink (PvdA), Scheers (PVV), Straver (PVV), Vreugdenhil (ChristenUnie), Van den Brink (ChristenUnie), Klein (SGP), Maouche (GroenLinks), Verheul (GroenLinks), Van der Veer (PvdDieren), Bakkers (50PLUS), gedeputeerde Van Dijk

2. Spreekrecht

aanwezig: zie agendapunt 1

Dhr. Teunissen uit Eerbeek spreekt in over Schotpoort (zie bijlage)
D66 vraagt GS te reageren op de inspraak.

3. Vaststelling agenda en inventarisatie rondvraag

Aanwezig: zie agendapunt 1

PvdDieren stelt voor het concept-initiatiefvoorstel over het burgerinitiatief Stop de hobbyjacht in deze commissie te agenderen, omdat in deze commissie de woordvoerders zitten.

De **voorzitter** licht toe dat het gaat om een concept dat nog moet worden vastgesteld door de procedurecommissie.

Het verzoek wordt gesteund door PVV en GL, waarmee er onvoldoende steun is voor agendering.

Agendapunt 11 wordt uitgesteld tot de volgende vergadering, in afwachting van een reactie van GS.

De agenda wordt daarmee vastgesteld. Rondvragen zie agendapunt 12.

4. Vaststelling verslag van de vergadering van 23 maart 2016 met afsprakenlijst (PS2016-263)

Aanwezig: zie agendapunt 1

Het verslag wordt vastgesteld met de volgende correcties:

- Vanaf agendapunten 6 is dhr. Dijkstra aanwezig i.p.v. dhr. Baak
- Agendapunt 5, aan bijdrage PVV wordt toegevoegd: Dat windturbines nergens positief aan bijdragen valt te lezen op de websites van Groene Rekenkamer en Climategate

Afspraken nrs. 15, 16 en 22 zijn afgedaan.

5. Structurele subsidie Gelderse Natuur- en Milieufederatie (GNMF) en Stichting Landschapsbeheer Gelderland (SLG) (PS2016-246)

Aanwezig: zie agendapunt 1

Dhr. Vriend (SLG) en dhr. Vintges (GNMF) spreken in (zie bijlage)

De **VVD** vraagt of er mogelijkheden zijn een organisatie als SLG te belonen voor hun succes.

Het **CDA** spreekt zijn waardering uit voor GNMf. De typering als luis in de pels en constructieve meedenker heeft zijn waarde bewezen. Ook voor SLG is grote waardering, omdat het vrijwilligerswerk het landschap in stand houdt en verbetert. Het is een goed voorbeeld van burgerparticipatie en rentmeesterschap. Het CDA steunt het voorstel om GNMf en SLG de komende vier jaar te subsidiëren en wacht het antwoord op de vraag van de VVD af.

D66 sluit zich aan bij de VVD en signaleert dat voor SLG niet altijd duidelijk is of een boer subsidie ontvangt voor onderhoud van het landschap. Is dit inzichtelijk te krijgen en valt daar een efficiëncyslag te maken.

GroenLinks sluit zich aan bij de vragen van VVD en D66 en tekent aan dat het hebben van vrijwilligers voor een overheid geen reden mag zijn om te bezuinigen.

De **ChristenUnie** hoopt op een structurele beloning voor SLG. Het is ongelofelijk wat er met vrijwilligers wordt bereikt.

De **SGP** stelt voor dat de leden van GNMf een eigen bijdrage geven, dan kan een deel van de subsidie naar SLG.

De **SP** vindt dat er goede argumenten zijn om het subsidiebedrag van 2012 aan SLG uit te keren. Het aantal vrijwilligers is enorm toegenomen en SLG levert een belangrijke bijdrage aan de leefbaarheid van de provincie.

De **PvdA** waardeert de GNMf en vindt het onwenselijk als SLG een vrijwilligersstop moeten invoeren. Zijn er financieringsmogelijkheden, bijvoorbeeld uit het budget voor nieuwe groene initiatieven?

De **PVV** is tegen subsidiering van allerlei organisaties en stemt dus niet in met het voorstel. Hij vindt de kritiek van GNMf aan het adres van agrariërs onterecht.

De **PvdDieren** heeft waardering voor beide organisaties en de tegenkracht die organisaties als GNMf vormen en zal iets extra's voor SLG steunen.

Gedeputeerde Van Dijk sluit zich aan bij de waardering voor GNMf en SLG. Het is niet voor niets dat deze organisaties een uitzonderingspositie hebben. Andere ondersteuningsinstellingen krijgen geen instandhoudingssubsidie meer. Met de GNMf is de afspraak dat zij ook andere inkomsten verwerven.

SLG wordt beloond voor het vele werk door de subsidie te continueren. SLG zou daarnaast gebruik kunnen maken van andere subsidies, bijvoorbeeld in het kader van leefbaarheid.

Daar komt bij dat gemeenten een belangrijke rol hebben in landschapsbeheer. De provincie wil daarin geen lacunebeleid voeren.

Hij stelt voor het subsidiebedrag niet structureel te verhogen, maar de mogelijkheid uitdrukkelijk op tafel te leggen dat de organisaties aanvragen kunnen doen bij andere programma's.

Tussen SLG en de collectieven worden gesprekken gevoerd, maar er moet over en weer nog vertrouwen gewonnen worden.

GroenLinks merkt op dat dat betekent dat ze niets extra's krijgen. De **SGP** vraagt of de structurele subsidie een belemmering is voor het krijgen van subsidies op projectbasis.

De **VVD** kan zich voorstellen dat € 100.000 uit nieuwe groene initiatieven bij SLG wordt gealloceerd voor het komende jaar. Voor de latere jaren kan de suggestie van de gedeputeerde een oplossing zijn.

D66 vindt dat SLG niet geholpen is met projectsubsidiering.

De **ChristenUnie** steunt het voorstel van de VVD, maar een structureel probleem vraagt om een structurele oplossing. Wat doen we in de komende jaren om een structurele oplossing te vinden.

De **SP** wijst erop dat extra geld voor SLG een veelvoud oplevert en pleit daarom voor extra subsidie voor de basistaken.

50PLUS stelt voor eenmalig € 25.000 extra toe te kennen en € 75.000 via projecten.

Gedeputeerde Van Dijk vindt het niet de verantwoordelijkheid van de provincie om de gevolgen van de groei van een organisatie op te vangen. De provincie stelt SLG in staat om ook op andere manieren projectsubsidies te verwerven. Het budget voor nieuwe groene initiatieven is bedoeld voor nieuwe organisaties en vernieuwende initiatieven. Een deel van dat budget afzonderen voor SLG staat daar haaks op.

De **voorzitter** constateert dat het voorstel in de Staten besproken zal worden.

6. Implementatie Wet natuurbescherming (PS2016-250) en Fauna in de wet natuurbescherming (PS2016-181)

aanwezig: zie agendapunt 1

De **SP** vindt dat er een grote verantwoordelijkheid bij PS komt te liggen. De natuur is een samenhangend geheel. Als er een schakel tussenuit valt ontstaan meer problemen dan alleen op die plek. De natuur houdt ook niet op bij de provinciegrenzen. Wordt er in IPO-verband overlegd? Voortzetting van bestaand beleid is wijs, maar hoe vindt de overdracht plaats. De SP stelt voor een bioloog toe te voegen aan de FBE om de kennis over de flora en fauna in die organisatie in te bedden. De SP vraagt wat ze zich moet voorstellen bij vrijstellingsverordeningen Natura 2000-gebieden. Verder is compensatie voor houtkap dubieus, omdat kap voor de eraan verbonden flora en fauna meestal einde verhaal betekent. Is de decentralisatie van natuurbeheer een verkapte bezuiniging: hoe waren de financiën en hoe worden ze per januari 2017.

D66 steunt de voorgestelde gang van zaken en de prioritering. D66 wil meer aandacht voor algemene biotoopverbetering. Daar liggen kansen voor in Gelderland. D66 vraagt GS te onderzoeken wat er nu al gebeurt en wat er verbeterd kan worden. D66 vindt dat de vertegenwoordiging in de FBE verbeterd kan worden door aanvulling met vertegenwoordigers van dierenwelzijnorganisaties en/of wetenschappers.

Een vermindering van administratieve lasten kan volgens D66 worden bereikt door ontheffingen die jaar na jaar worden verleend om te zetten in vrijstellingen. Wel is de vraag of dat gevolgen heeft voor schadevergoeding. Als dat zo is moet dat worden heroverwogen. Verder wil D66 flexibel handelen door GS mogelijk te maken, zodat niet telkens PS ingeschakeld moet worden om een ingreep mogelijk te maken.

GroenLinks ziet kansen bij de invoering van de wet. Op provinciaal niveau kan nog beter gewerkt worden aan versterking van natuur en milieu. M.b.t. onder druk staande soorten vraagt GroenLinks aan GS een nulmeting uit te voeren zodat PS met die kennis een goede natuurvisie kunnen opstellen. Ook pleit GroenLinks ervoor landschap op te nemen in de natuurvisie. Het uitbreiden van de FBE is een goed idee, want het kan de FBE versterken. Het **CDA** vindt dat we buitengewoon zuinig moeten zijn op de natuur in Gelderland. Daar zijn wettelijk regels voor nodig, maar ook heeft iedereen een eigen verantwoordelijkheid. De provincies krijgen extra taken en bevoegdheden en daarmee ook verantwoordelijkheden. In 2014 is een natuurvisie gemaakt, maar past dat voldoende? En missen we daarmee geen kansen om de visie beter te maken, bijvoorbeeld door nieuwe inbreng van mensen en organisaties. Is het mogelijk casuïstiek te verzamelen voor de vrijstellingsverordening? Waar er landelijk beleid is, moeten we het daarbij houden en regel verder alles op zo laag mogelijk niveau. Het CDA vraagt zich af of beleidsneutraal invoeren van de wet mogelijk is. De **PvdA** vindt belangrijk te weten wat de toestand is van de natuur, dan kunnen we naar de toekomst kijken. Wat al vaststaat is dat er slagen te maken zijn met biodiversiteit. De PvdA vraagt daarom concrete stappen van de provincie om de biodiversiteit binnen en buiten het GNN te versterken en te monitoren. Bij de fauna vraagt PvdA aandacht voor preventie i.p.v. jacht en onderzoek naar de achteruitgang van rode lijstsoorten. Daarnaast moet voorkomen worden dat de rode lijst nog langer wordt. De natuurvisie moet integraal opgepakt worden en er moet verbinding gemaakt worden met andere beleidsterreinen. En betrek er ook anderen bij dan de bekende organisaties.

De **PvdDieren** wil dat meer wordt gedaan met de natuurvisie. Er zijn veel mogelijkheden voor werkgelegenheid en innovatie. Verder pleit PvdDieren voor meer transparantie. Een controle door PS moet mogelijk zijn. De PvdDieren stelt voor dat organisaties die subsidie krijgen melding moeten maken van belangrijke ingrepen in de natuur. De PvdDieren wil bijvoorbeeld kunnen controleren dat er geen economisch motief speelt bij afschot van dieren. Verder pleit de fractie voor uitbreiding van de lijst van speciale gebieden (bijv. stiltegebieden) en uitbreiding van de lijst van beschermde soorten.

Gedeputeerde Van Dijk wil de invoering van de wet zo beleidsarm mogelijk doen, omdat de tijd daarvoor zeer beperkt is. Daarna kan het gesprek starten over wijzigingen.

Over de invoering wil GS in gesprek met PS. De FBE is bijvoorbeeld een punt dat de nodige discussie zal vragen. M.b.t. de samenstelling van de FBE: een organisatie moet zich bijvoorbeeld ervan bewust zijn dat lidmaatschap van de FBE bestuurlijke verantwoordelijkheid betekent voor de besluiten van de FBE.

M.b.t. de natuurvisie hoeven we niet bij nul te beginnen. Er is in feite al een natuurvisie, maar er moeten paragrafen aan toegevoegd worden in de komende jaren. Dat kunnen thema's zijn zoals in deze commissie genoemd. Er wordt nu iedere drie jaar gemonitord. De eerste monitoring is in 2017. De provincies hebben € 4 miljoen voor implementatie van de wet. Is het een bezuiniging: in vergelijking met de periode voor 2010 wel, maar in vergelijking met 2011 niet.

De **voorzitter** sluit hiermee de beraadslaging.

7. **Uitwerking Gelders Plussenbeleid (PS2016-252)**

aanwezig: Meerburg (VVD), Van der Woude (VVD), van Baak (CDA), Dijkstra (CDA), Rijssenbeek-Van Pijkeren (CDA), Hellegers (D66) Kanis (D66), van Milaan (D66), van Dijk (SP), Vollebregt (SP), Hedin (PvdA), Jeurink (PvdA), Scheers (PVV), Straver (PVV), Vreugdenhil (ChristenUnie), Van den Brink (ChristenUnie), Klein (SGP), Van de Weerd (SGP), Maouche (GroenLinks), Verheul (GroenLinks), Van der Veer (PvdDieren), Bakkers (50PLUS), gedeputeerde Van Dijk

Gedeputeerde Van Dijk meldt vooraf om verwarring te voorkomen dat sloop als onderdeel van landschappelijke inpassing, maar dan niet op het eigen perceel, mogelijk toch tot de mogelijkheden gaat behoren.

De **SGP** vraagt m.b.t. bestaande rechten respecteren, waarom wijzigingsbevoegdheden binnen twee jaar moeten worden aangepast aan het Plussenbeleid. Is het niet zinvoller eerst ervaring op te doen? M.b.t. de extensiveringsgebieden merkt de SGP op dat in die gebieden met nieuwe stallen een enorme milieuwinst kan worden gecreëerd. Verder betreurt de SGP dat het lijkt alsof de provincie de bedrijven weg wil pesten uit deze gebieden.

De **PVV** vindt dat de provincie geen landbouwbeleid moet voeren. Dat moet op landelijk niveau blijven om concurrentievervalsingen tussen provincies te voorkomen. Verder vindt de PVV klimaatadaptatie een min en geen plus.

De PvdDieren vraagt zich af welk probleem opgelost wordt met het plussenbeleid. Wat is erop tegen om de bouwblokken te handhaven. Heeft het volledig schrappen van bouwblokken niet veel meer nadelen dan voordelen. En, als je iets wilt doen aan de grondgebonden veehouderij moet je het nu doen, want over enkele jaren wordt je geconfronteerd met planschade. Gaan de pilots in tegen huidig beleid?

De **PvdA** vraagt of Gelderse bedrijven anders zijn dan de Brabantse, want daar is een bouwblok van 1,5 ha. wel voldoende. Waarom moet in Gelderland het bouwblok volledig los worden gelaten? Eind 2016 worden de resultaten van een onderzoek naar gezondheidseffecten van intensieve veehouderij bekend. Is de gedeputeerde bereid op die resultaten te wachten? Verder vraagt de PvdA hoeveel bedrijven in de knel zitten en wat voor bedrijven dat zijn. Zijn er al bedrijven zijn die zich hebben gemeld voor een pilot? De PvdA vraagt zich af of GS niet te snel gaat. De GNMF en LTO pleiten voor pilots vóór het invoeren van het Plussensysteem. De PvdA voelt daar ook wel voor. Wat vindt de gedeputeerde van dit voorstel en wat moet daarvoor georganiseerd worden?

De **VVD** is verbaasd dat de extensiveringsgebieden weer terugkomen en vindt dat onterecht, want de Staten hebben uitgesproken dat de reconstructiegebieden moeten vervallen. Wat daarbij ook een rol speelt dat er goede technische maatregelen zijn om bedrijven om de milieudruk te verminderen. Is de gedeputeerde bereid bij bedrijven in die gebieden op bedrijfsniveau te bekijken of uitbreiding mogelijk is? Verder is de vraag of het plussenbeleid Raad van State-proof is. Als dat niet zo is, moeten we er niet aan beginnen. Het **CDA** ziet deze vervolgstap nog niet als eindstap. De vraag is of het nu duidelijker is geworden en de acceptatie is toegenomen. Deels is het duidelijker geworden, maar er zitten ook nog haakjes aan. De omgevingswet komt eraan, en ook daar ligt nog veel open. Daar moet het plussenbeleid ingehangen worden. Ook is het draagvlak van groot belang.

Het **CDA** eist dat het plussenbeleid juridisch houdbaar is. Het **CDA** vindt het belangrijk om in te kunnen spelen op de regionale verschillen, maar is dat juridisch houdbaar?

Het **CDA** steunt de keuze van het college om het plussenbeleid te beperken tot de niet - grondgebonden veehouderij. Voor het **CDA** is zeer belangrijk dat bestaande rechten worden gerespecteerd, vooral vanuit het belang van de ondernemers. Dat is belangrijker dan het voorkomen van planschade. Het **CDA** kan zich vinden in drie plussenthema's, want volksgezondheid is rijksbeleid en een basisvoorwaarde. Sloop komt daar nu blij, waardoor het plussenbeleid ook ingezet kan worden bij de problematiek van vrijkomende agrarische bebouwing. Het **CDA** vraagt het college met heldere voorbeelden te komen van ruimtelijk relevante investeringen. De grote vraag bij dierenwelzijn is hoe dat objectief benoemd kan worden. Het **CDA** vraagt aandacht voor alle technische ontwikkelingen die op dit gebied. Het percentage van 8% mag geen heilige norm worden. Wie beoordeelt dit uiteindelijk? Het zal lastig zijn dit te kwantificeren en objectiveren. M.b.t. de extensiveringsgebieden is niet duidelijk waarom deze buiten het plussenbeleid moeten vallen. M.b.t. het vervolg: hoe wordt

PS bij de volgende stap in het plussenbeleid betrokken en wanneer?

D66 zet één punt centraal: is het wel ambitieus genoeg? Ondernemers krijgen een grote kans en we lijken bang te zijn echt iets extra's terug te vragen. Hij wil weten of het juist is dat het aantal bedrijven dat er gebruik van zal maken op één hand te tellen is. Verder is de vraag hoe het zit met de dierrechten. De staatssecretaris heeft toegezegd dat afschaffing ervan niet betekent dat het aantal dieren toeneemt. Dat stelt D66 echter niet gerust. Verder vraagt D66 of eerst pilots worden uitgevoerd en dan pas het plussenbeleid wordt doorgezet. Dat kan zorgen wegnemen.

GroenLinks ziet als meest nijpend probleem dat de druk op natuur milieu, biodiversiteit etc. zo hoog is dat de kwaliteit afneemt. Het plussenbeleid zou ruimte moeten bieden aan de ondernemers en daarnaast de niet-grondgebonden veehouderij moeten verduurzamen. Deze ambitie is echter inmiddels lager geworden, onder meer vanwege juridische aspecten. Bijv. antibioticagebruik kan niet worden teruggedrongen en er mogen geen bovenwettelijke maatregelen worden gevraagd. Het maatschappelijk draagvlak voor niet-grondgebonden veehouderij is deplorabel. De vraag is of het plussenbeleid daar iets aan kan verbeteren. GroenLinks is blij met extensiveringsgebieden, omdat daardoor de druk op natuurgebieden niet te hoog wordt. GroenLinks maakt zich zorgen over het gevolg van het verdwijnen van dierrechten. Kan de gedeputeerde ervoor zorgen dat er een alternatief ligt, op het moment dat dat gebeurt.

De **ChristenUnie** is teleurgesteld, omdat een aantal dingen nog steeds niet goed geregeld zijn. Er is nog steeds spanning tussen wat centraal wordt gedaan en wat decentraal. Waar gaan we over? De zaken moeten worden opgeknipt in dingen waar de provincie echt over gaat, bijvoorbeeld duurzaamheid, de dialoog en een maximum aan de uitbreidingsruimte. Daar moeten we een uitspraak over doen en laat de andere zaken over aan de regio. Zo zorg je ook voor gelijkheid. Dat binnen de regio's er verschillen kunnen zijn past in de lijn van de nieuwe omgevingswet. Het heeft ook als voordeel dat je regio's die al ver zijn kunt belonen. M.b.t. het percentage van 8% zit het de ChristenUnie dwars dat een kwantitatieve maat is gezocht voor iets dat je kwalitatief wilt meten. Kijk hoe er op de plus wordt gescoord met de methodiek van certificering die in Brabant wordt toegepast.

De **SP** vindt ook dat het plussenbeleid juridisch houdbaar moet zijn. De SP heeft reserves t.a.v. het plussenbeleid omdat het om uitbreiding gaat. De intensieve veehouderij brengt veel schade toe aan natuur, milieu en volksgezondheid, het mestprobleem is onhanteerbaar geworden. De biodiversiteit wankelt en de stankproblematiek dreigt net zo ernstig te worden als in Brabant. Er moet goed naar alle verbanden worden gekeken. Er is nog steeds geen onderzoek gedaan naar de effecten van medicijngebruik in de veehouderij. De dieren binnen houden is geen optie, maar de dieren buiten houden is voor de omgeving geen optie. De SP is voor diervriendelijker maken van de veehouderij, maar er zal meer onderzoek moeten worden gedaan naar de effecten op de natuur, er zal een veilig mestquotum moeten worden gesteld. De SP is voor een plussenbeleid dat zorgt voor diervriendelijke stallen, weidegang, frisse lucht, terugdringen van stankoverlast door een veilig luchtwassysteem voor mens en dier, ruwe kantjes langs erven en weilanden, het gezond houden van koeien. De natuur moet worden gevolgd en niet naar onze hand gezet.

Gedeputeerde Van Dijk antwoordt dat hij bereid is bij uitzondering het pre-concept van de ontwerp-omgevingsverordening aan de Staten te sturen, zodat het in de commissie in juni besproken kan worden. Op 12 juli wordt het totale pakket van omgevingsvisie en omgevingsverordening ter visie gelegd.

Hij wil net als de commissie een regeling die Raad van State-proof is. Er is geleerd van de dingen die in Brabant en Groningen zijn gebeurd. Alleen wat via ruimtelijk instrumentarium kan worden geregeld is aan de orde. Dan kom je uit op milieu, landschappelijke inpassing en dierenwelzijn alleen als er een uitdrukkelijk ruimtelijk aspect aan zit. Over volksgezondheid is al eerder gezegd dat het zo belangrijk is dat de basis goed geregeld moet zijn. Daarom volgt GS het landelijk beleid. Als er nieuwe wetgeving komt zal de provincie dat één op één moeten overnemen.

M.b.t. centraal versus decentraal is een stapje gezet, want we komen steeds meer tot de conclusie dat in de verordening moet worden aangegeven waarover het plussenbeleid moet gaan. Dit wordt ingevuld door de regio's aan de hand van de knelpunten die daar bestaan. Daarmee heb je geregeld dat overal dezelfde onderwerpen aan de orde kunnen zijn, maar wat precies wordt toegepast is aan de regio. Bijvoorbeeld landschappelijke inpassing zou in de Achterhoek veel meer kunnen spelen dan in Rivierenland. Dan zou je in de Achterhoek de 8% volledig daarvoor moeten aanwenden. Hiermee leg je de kaders helder vast op

provinciaal niveau en vindt de uitwerking en uitvoering plaats op lokaal niveau.

M.b.t. extensiveringsgebieden moet je niet nu aan de voorkant al zeggen dat daar niets kan, maar het moet wel helder zijn dat er geen belasting mag zijn voor de omgeving als daar iets gebeurt. Het zal moeilijk zijn en bedrijven op kosten jagen, maar er komt wel ruimte. Een kaart van de betreffende gebieden zal ter beschikking worden gesteld.

We doen dit omdat gevraagd is niet te sturen op kwantitatieve aspecten, maar op kwaliteit. De beperking van het bouwblok is niet meer helemaal van deze tijd, want er zijn ondernemers met meerdere locaties, wat inefficiënt en milieubelastend is. Zijns inziens is het beter voor de inpassing en dierenwelzijn als dat op één locatie georganiseerd kan worden. Hoe de 8% bij dit type bedrijven uitvalt kan hij niet concreet aangeven, maar ook zij schrokken niet van dit percentage. Iedereen beseft dat er iets moet worden gedaan. Ondernemers die beperkt zijn tot het bouwblok hebben vaak stallen heel dicht op elkaar gezet. In het kader van de brandveiligheid en dierenwelzijn is het beter meer ruimte te bieden.

Vooruitlopen op de nieuwe regels is niet mogelijk. GS hebben al enkele concrete casus moeten afwijzen.

Het percentage van 8% zou hij liever niet stellen, maar alleen op kwalitatieve aspecten sturen zal lastig zijn bij de Raad van State i.v.m. de gelijkheid en gelijkwaardigheid.

Er zit een bandbreedte in, maar je moet een indicatie geven. Hij is bereid nog eens te kijken naar certificering en zal de keuze in het vervolgstuk beargumenteren.

Iedereen in Den Haag weet dat als dierrechten vervallen er een vervangend systeem moet zijn, waarmee je ongebreidelde groei voorkomt.

GS willen het plussenbeleid beperken tot niet-grondgebonden veehouderij. Voor grondgebonden veehouderij is er landelijk voldoende geregeld.

De **PvdA** herhaalt de vraag over pilots.

De **PvdDieren** heeft de indruk dat de meerderheid van de commissie bang is om het bouwblok los te laten. Voorts vraagt hij of de pilots al kunnen plaatsvinden voordat de omgevingsverordening is aangepast.

GroenLinks wil dat, ongeacht wat er in Den Haag gebeurt, er in Gelderland niet meer dieren komen.

Gedeputeerde Van Dijk antwoordt dat er de afgelopen jaren een afname van het aantal dieren is in een aantal sectoren, waaronder de varkenshouderij. Hij kan niet toezeggen dat er in Gelderland geen groei zal zijn en hij kan dat ook niet afdwingen. Dat moet uit Den Haag komen.

Een pilot kan alleen maar, als je daarvoor iets regelt. Dan moet je dus in de omgevingsverordening iets regelen. Dan kun je net zo goed meteen de hele verordening doen. Die verordening moet vervolgens in het bestemmingsplannen worden verwerkt.

Er is nog geen concrete pilot gaande, want het kan niet binnen de bestaande verordening. Er zijn wel enkele technische exercities gedaan om te bezien hoe het er concreet uit zou gaan zien.

De **voorzitter** sluit de bespreking af.

8. Voorhangprocedure verkooptaakstelling Recreatie om de Stad (RodS) (PS2016-311)

aanwezig: Meerburg (VVD), Van der Woude (VVD), van Baak (CDA), Rijssenbeek-Van Pijkeren (CDA), Hellegers (D66) Kanis (D66), van Milaan (D66), van Dijk (SP), Vollebregt (SP), Hedin (PvdA), Jeurink (PvdA), Scheers (PVV), Straver (PVV), Vreugdenhil (ChristenUnie), Van den Brink (ChristenUnie), Klein (SGP), Van de Weerd (SGP), Maouche (GroenLinks), Verheul (GroenLinks), Van der Veer (PvdDieren), Bakkers (50PLUS), gedeputeerde Markink

De **PVV** vraagt hoe de bedragen tot stand zijn gekomen. Het lijkt erop dat EZ het bedrag dubbel ontvangt.

Gedeputeerde Markink antwoordt dat er een afspraak was dat ook het Rijk zou bijdragen aan de invulling van recreatie om de stad. Park Lingezege is daarvan een voorbeeld. Provincie en Rijk zouden beiden € 7,6 miljoen bijdragen. In het kader van de ILG is tussentijds 315 hectare naar de provincie gekomen, gelegen in het landinrichtingsproject Maas en Waal. Een belangrijk deel daarvan is verkocht in het kader van de overbedeling aan agrariërs in het gebied. Dat leverde een opbrengst voor de provincie. Er resteert een bedrag van 5.8 miljoen. Dat wil het ministerie vereffenen. Er is nog 44 hectare beschikbaar. Het voorstel is die over te brengen naar het ministerie ter verkoop. Dat zal ongeveer 1.4 miljoen opleveren. De provincie wilde de resterende 4.4 miljoen te verhalen door middel van

landinrichtingsrente. Het ministerie ging daarmee niet akkoord. Vervolgens is onderhandeld en dat heeft geleid tot de voorliggende deal. Zijns inziens is het een goede deal, waarmee geen grote risico's worden gelopen.

De PVV vraagt of de overbedeling € 1.4 miljoen bedraagt.

Gedeputeerde Markink antwoordt dat de € 1.4 miljoen bestaat uit 44 hectare die in het landinrichtingsproject niet is toebedeeld.

De **SP** vraagt welk financieel risico de provincie loopt in het meest negatieve geval en wat kunnen we leren van deze casus.

De **SGP** complimenteert het college met hun intentie deze zaak af te handelen. Wat de consequenties zijn kunnen we over enkele jaren beoordelen.

Gedeputeerde Markink acht het financiële risico nihil. Het risico ligt vooral bij het ministerie. Wat we kunnen leren is dat aan de voorkant hele heldere afspraken moeten worden gemaakt.

De **voorzitter** constateert dat het onderwerp voldoende behandeld is.

9. Jaarstukken 2015 (PS2016-243)

aanwezig: aanwezig: Meerburg (VVD), Van der Woude (VVD), van Baak (CDA), Dijkstra (CDA), Rijssenbeek-Van Pijkeren (CDA), Hellegers (D66) Kanis (D66), van Milaan (D66), van Dijk (SP), Vollebregt (SP), Hedin (PvdA), Jeurink (PvdA), Scheers (PVV), Straver (PVV), Vreugdenhil (ChristenUnie), Van den Brink (ChristenUnie), Klein (SGP), Van de Weerd (SGP), Maouche (GroenLinks), Verheul (GroenLinks), Van der Veer (PvdDieren), Bakkers (50PLUS), gedeputeerde Van Dijk, gedeputeerde Meijers, gedeputeerde Schouten

De **VVD** vraagt toelichting op klimaatadaptatie, aanvraag Natuurmonumenten die niet ontvangen is in 2015, maar die volgt in 2016 (pg. 240), vraagt aandacht voor de fysieke opgave NHW en vraagt hoeveel ambtenaren erbij betrokken zijn. Tot slot vraagt de VVD hoe het staat met de wooncontingenten. Hoeveel woningen worden extra gebouwd.

D66: op bij pag. 16, staat bij kerntaak 3 dat het resultaat positief is, omdat een jaartermijn niet betaald hoefde te worden. D66 vraagt toelichting.

De **SP** vraagt hoe het staat met de uitvoering van de PAS. Is er nog voldoende planruimte. Bij plandoel 3, zorgvuldig omgaan met natuur en landschap is € 3 miljoen niet besteed.

Waar is de natuur tekort gekomen? Plandoel 5, realisatie breedband heeft € 500.000 gekost. Wat is daarmee concreet bereikt en wat zien we ervan terug als een commerciële partij de breedband exploiteert.

De **PVV** vraagt wat de provincie heeft geleerd van de aanpak m.b.t.

multiprobleemhuishoudens, veelplegers en wijkgericht werken (pg. 26). Zijn er veel voorkomende oorzaken aan te wijzen, en wat heeft de provinciale inzet opgeleverd. Wat zijn de tastbare resultaten van de inzet van € 69 mln. voor sterke steden en vitaal platteland. Is De Beijer inmiddels eigenaar van de Waalwaard en welke activiteiten blijft het bedrijf uitvoeren in Millingerwaard.

Waaruit blijkt dat de Campagne Gelderland levert je mooie streken een succes was.

GroenLinks vraagt welke rol de provincie heeft gespeeld in de casuïstiek van ladder duurzame verstedelijking. Waar is het goed gegaan. Wat is het verschil van inzicht geweest in de casus Heinz en waarom is het in de ogen van GS goed opgelost.

Verder signaleert GroenLinks dat in kerntaak 3 de baten structureel worden onderschat en de kosten structureel worden overschat.

De **PvdDieren** meldt dat de fractie waarschijnlijk tegen de beleidsrekening zal stemmen, omdat de stoplichtentabel er niet meer is en omdat het aantal programma's sterk is verminderd. Wel waardeert PvdDieren dat aandacht is besteed aan de vergelijkbaarheid met de begroting. De PvdDieren vindt dat de berekening voor beheer van natuur opnieuw gemaakt moet worden. Dan hoeft minder natuur worden verkocht, iets minder worden begrensd en hoeft het geld niet terug naar algemene middelen.

50PLUS vraagt wat de kennismakelaar o.a. op het gebied van langer zelfstandig wonen heeft opgeleverd, wat de ervaringen van gebruikers zijn met de website gelderlandsociaal.nl, en wat er is bereikt in het tegengaan van overbelasting bij mantelzorgers.

Gedeputeerde Van Dijk antwoordt dat een aantal vragen schriftelijk worden beantwoord (klimaatadaptatie, kosten en baten kerntaak 3)

De PAS is vorig jaar ingegaan, en vrij snel op een goede manier verlopen. Waar we tegenaan lopen is dat op de Veluwe geen ruimte meer is. Er zijn meer aanvragen geweest dan we verwacht hadden.

In het kader van de aankoop van BBL-gronden was het beeld dat we geld zouden moeten betalen aan het Rijk en Drenthe. Door een fout stond het bedrag twee keer in de boeken. De € 3 miljoen voor natuurbeheer blijft over omdat aan het begin van de periode is geprognosticeerd hoeveel geld met beheer gemoeid zou zijn. Nu blijkt dat er minder aanvragen zijn gedaan. We verkopen geen natuur. Wel is de planologische reservering voor natuur teruggebracht. De manifestpartners hebben gevraagd het te laten bij de afgesproken hectares en het afgesproken bedrag.

Gelderland maakt een hogere groei door in het aantal overnachtingen dan andere provincies.

Bij breedband is vooral ingezet op het in beweging brengen van de markt. Het idee van een BV van provincie en gemeenten heeft ertoe geleid dat de commerciële partijen het nu oppakken.

Gedeputeerde Schouten antwoordt dat in het programma sterke steden, vitaal platteland alle regiocontracten zitten. De eindverantwoording zal in de najaarsnota aan de orde komen. M.b.t. het oude sociaal profiel is in 2015 geen actief beleid meer gevoerd. Vrijwilligers mantelzorg hoort ook bij Sociaal profiel. De ondersteuningsinstellingen hebben daaraan een bijdrage geleverd en in de tenders zaten ook projecten. Verder is een handboek burgerinitiatieven ontwikkeld.

Gedeputeerde Meijers antwoordt dat ongeveer twee mensen werken aan NHW.

Bij de begroting wordt ieder jaar een overzicht gegeven van de gerealiseerde woningen. In de woonagenda worden afspraken gemaakt over de programmering. Ze heeft de indruk dat nu weer goed gebouwd wordt. Er is een toename in de behoefte aan woningen, onder meer door statushouders en scheiding van wonen en zorg. Als gemeenten de bouw daarvoor naar voren willen halen, kan dat. Binnen de woningbouwprogrammering hebben alle gemeenten ruimte om te bouwen.

De Beijer werkt nog op de Millingerwaard, omdat de verhuizing naar De Waalwaard nog niet heeft plaatsgevonden. Op de Waalwaard wordt nu het nieuwe bedrijf gebouwd. De verwachting is dat het bedrijf eind dit jaar over kan.

De ladder van duurzaamheid komt vaak ter sprake in de voorgesprekken met gemeenten over voorontwerp bestemmingsplannen. Meestal wordt het goed opgelost. Soms niet en dan dient de provincie een zienswijze in, gecombineerd met een gesprek. Als het dan nog steeds niet goed gaat, dan bewaken we de provinciale belangen met de inzet van een instrument. Dat is gelukkig zelden nodig.

Het programma Langer zelfstandig wonen loopt al enige jaren. Dat programma is gericht op verbinden en kennis delen. We brengen boekjes uit en organiseren bijeenkomsten. Er wordt een monitor opgezet voor wonen en zorg.

De **voorzitter** sluit de bespreking.

10. **Verdeelnotitie SteenGoed Benutten maart 2016 (PS2016-247)**

aanwezig: aanwezig: Meerburg (VVD), Van der Woude (VVD), van Baak (CDA), Dijkstra (CDA), Rijssenbeek-Van Pijkeren (CDA), Hellegers (D66) Kanis (D66), van Milaan (D66), van Dijk (SP), Vollebregt (SP), Hedin (PvdA), Jeurink (PvdA), Scheers (PVV), Straver (PVV), Vreugdenhil (ChristenUnie), Van den Brink (ChristenUnie), Klein (SGP), Van de Weerd (SGP), Maouche (GroenLinks), Verheul (GroenLinks), Van der Veer (PvdDieren), Bakkers (50PLUS), gedeputeerde Meijers

De **ChristenUnie** constateert dat het voorstel past binnen de kaders en vindt het voorstel een mooi stuk werk. Wat de fractie betreft hoeven verdeelvoorstellen in de toekomst niet in PS.

De **SP** vraagt hoe de sociale woningbouw verbeterd kan worden en vraagt of er op korte termijn een plan komt voor huisvesting van statushouders. De SP trekt in zijn alternatieve begroting € 40 miljoen uit voor sociale woningbouw en renovatie. De provincie heeft slechts € 1 miljoen uitgetrokken voor herinrichting van leegstaande gebouwen. De aantallen sociale woningen hollen achteruit, vanwege particuliere verkoop en huurstijging. De behoefte is groot, en de SP vraagt daarom meer in te zetten dan 1 miljoen en de sociale woningbouw fors te stimuleren. Bijkomend positief effect is dat het de werkgelegenheid vergroot.

De **PvdA** vindt het een goed voorstel. Wel kan de manier waarop projecten bij de provincie terecht komen transparanter. Verder vraagt ze een toelichting op de afwijzing van het Renkumse project.

De **PVV** vindt dat het stimuleren van de economie op een andere manier moet. Het uitdelen van geld is niet disciplinerend. Bijvoorbeeld Apeldoorn, die veel geld heeft verloren door

grondspectatie krijgt nu een zak geld. Met het geld dat Apeldoorn aan de Giro spendeert had de gemeente het project zelf kunnen financieren.

De **VVD** constateert dat de afgewezen projecten voor de helft kleine particuliere projecten zijn. Dan kan niet de bedoeling zijn. Kunnen ze nog iets doen aan hun aanvragen waardoor ze in tweede instantie in aanmerking komen. M.b.t. het voorstel Malden wordt geen partner genoemd.

Het **CDA** ziet dat de projecten voldoen aan de criteria. Het CDA heeft overigens begrepen dat aanvragen opnieuw kunnen worden ingediend als er zinvolle aanvullingen zijn gedaan. Ook het CDA vraagt een toelichting op het Renkumse project.

50PLUS vraagt of er m.b.t. Renkum een communicatieprobleem is geweest. Kan het project in de tweede fase nog worden meegenomen.

D66 wil ook uitleg over Renkum. De fractie kan niet beoordelen of de gemeente tot het uiterste is gegaan om het probleem op te lossen.

Gedeputeerde Meijers vindt het ook jammer dat er weinig sociale woningbouwprojecten zijn. Het budget van € 1 miljoen is nog niet op. Het is dus niet wenselijk er nu meer geld bij te doen. Wel roept ze gemeenten en woningbouwcorporaties op zich te melden als ze plannen hebben. GS gaan geen plan maken voor huisvesting van statushouders. GS zullen veelvuldig in gesprek gaan met gemeenten en dit voorjaar een bijeenkomst voor gemeenten organiseren, die gedeeltelijk zal worden gebruikt voor iedereen in de markt die zich wil presenteren.

Projecten worden op dit moment altijd via gemeenten ingediend. In de komende rondes kan het ook door anderen worden ingediend, maar wel altijd in overleg met de betrokken gemeente.

GS hebben geconstateerd dat Renkum een flinke afboeking heeft gemaakt op de grond, maar de vierkante meterprijs is nog steeds fors. Daarom is het verzoek afgewezen. We subsidiëren dus niet negatieve grondexploitatie. We kijken of een gemeente of ontwikkelaar tot het uiterste is gegaan om zijn verlies te nemen. Dit is een basisvoorwaarde.

Kleine initiatieven zijn niet kansloos. De afgewezen initiatieven voldeden niet aan de voorwaarden. In het verleden was er ruimte om een initiatief opnieuw in te dienen, maar het gaat nu om de laatste tranche van SteenGoed Benutten korte termijn. Bij de voorjaarsnota komt het nieuwe voorstel voor SteenGoed Benutten. Ook daarin zitten voorwaarden.

Over de partner van het initiatief Centrum Malden zal de commissie buiten de vergadering om worden geïnformeerd.

De **ChristenUnie** merkt op dat het resterende geld uit deze ronde benut zou moeten worden voor SteenGoed Benutten lange termijn en niet voor een tweede ronde.

Gedeputeerde Meijers is het daarmee eens.

De **voorzitter** constateert dat het voorstel als stemstuk naar PS kan.

11. **Open brief GNMf c.a. over Huissensche Waarden (PS2016-269)**

[aanwezig: zie agendapunt 10](#)

De commissie vraagt een reactie van GS ten behoeve van bespreking van de brief in de juni-vergadering

12. **Rondvraag**

[aanwezig: zie agendapunt 10](#)

De rondvragen worden schriftelijk beantwoord.

- GroenLinks: Rhederlaag: complimenten voor de gedeputeerde over de actieve wijze waarop ze met de belanghebbenden en omwonenden het gesprek is aangegaan. Deze wijze van aanpak en manier waarop omwonenden serieus worden genomen, zien we graag vaker terug bij vraagstukken waarin een beroep wordt gedaan op de provincie in het ruimtelijk domein.
- GroenLinks: Aviko: zoals GS weet, heeft de RvS voorlopig de bouw van het vrieshuis in Steenderen geblokkeerd. De omwonenden hebben zich verenigd in een stichting welke blijft strijden tegen het vrieshuis. Zij willen graag in gesprek met de gemeente, provincie en het bedrijf om tot een gedragen oplossing te komen. Is de gedeputeerde bereid om hierin ook actief haar rol te pakken en Aviko te stimuleren in gesprek te gaan. Is GS bereid om creatief naar oplossingen te zoeken en mee te werken aan alternatieve locaties voor het vrieshuis?
- VVD: Inpassingsplan Bommelerwaard: De beleidsregels zijn op 25 augustus 2015 vastgesteld en geven een periode van 9 maanden voor het 'gebiedsproces'. Deze

periode verloopt dus binnenkort (eind mei). Dan moet dus duidelijk zijn hoeveel tuinders er meedoen en wijzigingsplannen hebben ingediend. Kan GS nu al een indicatie geven hoeveel tuinders hun bedrijf willen uitbreiden en hoeveel wijzigingsplannen er tot nu toe zijn ingediend?

- PvdDieren, n.a.v. de mededelingenbrief van maandag: Als een gemeente geen middelen begroot heeft voor de IVN projecten om betrokkenheid van burgers bij natuur en landschap te verhogen, maar als scholen of andere organisaties wel mee kunnen en willen betalen aan de projecten, is dat dan voor de provincie ook voldoende om cofinanciering ter beschikking te stellen?

13. Sluiting

Om 21.55 uur

Arnhem, 30 mei 2016, zaaknr. 2016-000525

Afsprakenlijst RLW

8	PS 11-11	GS zeggen toe met COA en gemeenten in overleg te gaan over inzet van vluchtelingen bij landschapsonderhoud	
10	PS 11-11	GS zullen n.a.v. 15M63 (afspraken met bedrijven over hun ontwikkelingsmogelijkheden in een grondwaterbeschermingsgebied) een voorstel over de pilot en eventueel meerdere pilots, als daarvoor ruimte is, maken en aan de commissie voorleggen. Indien mogelijk wordt ook 15M64 erbij betrokken.	
11	PS 16-12	GS zullen PS informeren over de uitwerking van de regeling SteenGoed Benutten. Er is geen bezwaar tegen een kwartaalrapportage, als het ambtelijk apparaat daarmee niet te zwaar wordt belast.	
12	RLW 2-12/ RLW 23-3	GS hopen najaar 2016 resultaten te kunnen melden over het overleg dat in de gemeente Brummen wordt gevoerd over een nieuw bestemmingsplan (n.a.v. inspraak van dhr. Teunissen over Schotpoort te Eerbeek)	Najaar 2016
13	RLW 13-1	Subsidie gemeentelijke projecten IVN: GS zullen bij de Voorjaarsnota PS informeren over de stand van zaken. Mocht er echt iets aan de hand zijn dan zal hij weer met PS in gesprek gaan.	Bij vjn.
14	RLW 13-1	Ontwerpbestemmingsplan De Hoeven: GS zullen via mededelingenbrief laten weten wat de uitkomst is van het overleg met gemeente Apeldoorn.	
18	RLW 17-2	Bereikbaarheid geldautomaten GS zullen, eventueel mondeling, terugkoppelen naar de commissie over het gesprek met de banken.	
19	RLW 17-2	N.a.v. debatverzoek over huisvesting extra aantal woningzoekenden GS zullen tweemaandelijks in de mededelingenbrief de algemene stand van zaken geven met eventuele aangetroffen knelpunten en oplossingen. De informatie per gemeente zal ze halfjaarlijks geven.	
20	RLW 17-2	N.a.v. rondvraag over afschieten kolganzen De PvdDieren zal een hardcopy van de compartimenteringskaart toegestuurd krijgen	
21	RLW 23-3	N.a.v. inspraak en rondvraag: GS zullen de commissie informeren als er een volgende stap wordt gezet m.b.t. Aaltens Goor	
23	RLW23-3/ PS 6-4	N.a.v. debatverzoek leegstand agrarische gebouwen: in het najaar komen GS met een nota Vitaal platteland	Nov. 2016